

Til afsnit III.

I dette afsnit samles alle bestemmelser om kontant hjælp i de situationer, der i den gældende lovgivning omfattes af lov om offentlig forsorg, lov om revalidering, mødrehjælpsloven samt loven om børne- og ungdomsforsorg. Afsnittet omhandler såvel underholdshjælp i kortere eller længere tid som hjælp til uddannelse eller omskoling og til dækning af enkeltstående udgifter, herunder i visse tilfælde til sygebehandling m. v.

Ved udformningen af de enkelte bestemmelser er der ikke taget hensyn til spørgsmålet om skat af sociale ydelser. Dette spørgsmål er behandlet i et udvalg nedsat af socialministeren med repræsentanter for såvel skattevæsen som sociale myndigheder. Principielt kan det dog anføres, at der i dette afsnit af lovforslaget er tale om ydelser, der fastsættes på grundlag af ansøgerens økonomiske behov, og at der derfor, såfremt der skal betales skat af disse ydelser, må ydes hjælp af det offentlige også til skattebetalingen. Når der på basis af udvalgets betænkning er taget stilling til, hvordan den fremtidige ordning af skattepørgsmålet skal være, kan det eventuelt blive nødvendigt at ændre afgrænsningen af, hvad der efter bestemmelserne i dette afsnit maksimalt kan ydes til underhold m. v.

I lov om offentlig forsorg sondres mellem „hjælp ved trang i almindelighed“ og „udvidet hjælp“.

Ved „hjælp ved trang i almindelighed“ (forsorgslovens §§ 45-49) ydes en sådan hjælp, at pågældende får „det fornødne til livets ophold“. Det angives i lovens § 46, at hjælp til *underhold* ikke kan overstige et beløb svarende til folkepensionens grundbeløb med pensionstillæg og et tillæg for hvert barn svarende til det særlige børnetilskud. Herudover kan det sociale udvalg dog yde supplerende hjælp af et rådighedsbeløb, som udgør 15 pct. af den almindelige underholdshjælp, der ydes i kommunen i det pågældende regnskabsår.

„Udvidet hjælp“ ydes efter forsorgslovens §§ 53-56 til personer med tuberkulose, polio eller andre langvarige sygdomme, til værnepligtige og i en overgangsperiode til enlige forsørgere med ét eller flere børn under 18 år. Som almindelig retningslinje for hjælpens udmåling er angivet, at det „tilsigtes at søge familiens hidtidige levevilkår opretholdt inden for rimelige grænser“. Dette giver sig i praksis udslag i, at der til *underhold* ydes et beløb svarende til folkepensionens grundbeløb med et tillæg pr. barn svarende til det særlige børnetilskud, og at der herudover kan ydes hjælp til dækning af almindelige faste udgifter, navnlig husleje, med et beløb svarende til den faktiske udgift. Efter revalideringslo-

ven og loven om pension og hjælp til enker m. fl. foretages en tilsvarende — mere rundelig — udmåling af hjælp til personer under revalidering eller omskoling og til enker i den første tid efter mandens død, uanset om de har børn under 18 år.

I socialreformkommissionens 2. betænkning foreslås det at forlade den traditionelle sondring mellem „hjælp ved trang i almindelighed“ og hjælp i mere „kvalificerede trangssituationer“ og i stedet indføre regler, der giver mulighed for under forbigående vanskeligheder at yde en hjælp, der opretholder den enkeltes eller familiens hidtidige levevilkår, uanset hvad der er årsagen til, at der er behov for økonomisk hjælp. Det skulle herigennem modvirkes, at en sygdomsperiode eller en anden ændring i en persons forhold og indtjeningsmuligheder bliver indledningen til en fremadskridende forringelse af pågældendes og familiens samlede situation, der sætter sine spor mange år frem i tiden. Som udgangspunkt ved fastsættelse af hjælpen foreslår kommissionen et beløb svarende til mellemste invalidepension. Viser det sig imidlertid, at de pågældende ikke ved bistand fra det offentlige bringes til at klare sig selv, men må have varig hjælp til underhold, foreslås hjælpen nedtrappet til folkepensionsniveauet, som i forvejen er det, de pågældende skal klare sig på, når de når pensionsalderen.

For de persongrupper, der efter de hidtidige regler har været henvist til hjælp efter forsorgslovens § 46 — d. v. s. på folkepensionsniveau — vil en fuldstændig gennemførelse af kommissionens forslag betyde en væsentlig forhøjelse af den løbende hjælp. Kommissionens sekretariat har — med en række forbehold — beregnet merudgiften ved forhøjelsen for disse persongrupper til 70-90 mill. kr. årlig.

Det må imidlertid antages, at man kan nå langt i retning af at realisere ønsket om, at de hidtidige levevilkår opretholdes i en forbigående økonomisk trangssituation ved at gennemføre I. led af kommissionens forslag, nemlig en regel, der uden at sætte ansøgerne i forskellige „båse“ (værnepligtige, langvarigt syge o. s. v.) giver dem alle muligheder for en hjælp, der udmåles efter *samme* retningslinier. Man kan da vælge de retningslinier, der efter forsorgsloven er fastlagt for „udvidet hjælp“, d. v. s. at der i almindelighed til underhold ydes et beløb svarende til folkepensionen og herudover ydes hjælp til dækning af rimelige faste udgifter.

Forslaget til afsnittet om kontanthjælp er udarbejdet ud fra denne betragtning, idet det dog forudsættes, at man senere — når der er indvundet erfaringer med hensyn til denne mellemøsning — kan overveje, om der vil være basis for at gennemføre